

Oproepen en mededelingen

Hoogspanningsmasten en nesten in Friesland

Van Thijs van Galen kregen we het volgende bericht. Het energiebedrijf NUON maakt in Friesland de hoogspanningsmasten schoon in verband met veiligheid en onderhoud. Dit betekent dat oude nesten, veelal van kraaien maar ook van Buizerds, er worden uitgegooid. Mocht je roofvogelnesten vinden, neem dan contact op met de heer Toppels van NUON (058-2676427), dan kan er iets worden geregeld.

Medewerkers roofvogelonderzoek Midden- en ZO-Friesland gezocht

In verschillende delen van Friesland worden in grote aaneengesloten onderzoeksgebieden (elk meer dan 1000 ha) al vele jaren de roofvogels min of meer projectmatig onderzocht. In een aantal van deze gebieden worden alle soorten (Wespendief, Bruine Kiekendief, Havik, Sperwer, Buizerd, Torenvalk en Boomvalk) gebiedsdekkend gekarteerd (methode: BMP-roofvogels) om inzicht te krijgen in de aantalsontwikkeling, verspreiding en dichtheid. In enkele gebieden worden deze aspecten jaarrond onderzocht. Daarnaast worden plaatselijk bij één of meerdere soorten zaken als broedbiologie, populatieopbouw, partnerkeus, polygamie, sterfte en overleving, dispersie, surpluspopulatie, gedrag, prooikeus (en aanbod) en vervolging (en de invloed hiervan op genoemde aspecten) onderzocht.

Wij zijn op zoek naar mensen die ons bij het veldwerk kunnen assisteren. Ondersteuning bij inventarisatie, nestcontroles, ringen van nestjongen (alle soorten) en van volwassen vogels (Buizerd), verzamelen en determineren van prooiresten en verzamelen van geruide veren kunnen tot de werkzaamheden behoren. Ook voor het beklimmen van nestbomen en het uitvoeren van nestcontroles kunnen we versterking gebruiken. Met name in het beekdal van het Koningsdiep (omgeving van Olterterp, Ureterp, Bakkeveen, Wijnjewoude en Haule) en Skarsterlân kunnen we hulp goed gebruiken. Enige kennis van roofvogels is mooi meegenomen maar niet voor alle bezigheden noodzakelijk.

Belangstellenden kunnen contact opnemen met: Jaring Roosma, 06-22370149, of Christiaan de Vries, 0516-480575.

Californische Condors als juveniele delinquenten

In *Vulture News* (41: 20-22, September 1999) wordt melding gemaakt van de bezetting van de slaapkamer van Les Reid door acht Californische Condors. Reid woont in Pine Mountain in Californië en heeft zich ingezet om in 1992 een wet erdoor te krijgen waarmee voldoende habitat voor de bedreigde Californische Condor kon worden beschermd (overigens was hij een verklaard tegenstander van het onderzoek zoals geëntameerd door de Snyders; zie in Recente roofvogelliteratuur onder Snyder). Op een maandag hoorde de 84-jarige geluiden van de bovenverdieping komen. Bij inspectie van zijn slaapkamer werd hij begroet door acht enorme Californische Condors (10 kilo, spanwijdte van >3 meter). Wat volgt is

te mooi om te vertalen: *They had ripped through the screen door leading from an outside deck of the hillside home nearly 6,000 feet above sea level. One bird was carrying Reid's underwear around in his mouth. 'It was a beautiful moment,' said Reid. 'They just stood there looking at me. They weren't afraid of this old white-haired gentleman.'* De groep was onderdeel van een 'gang' van 15 jonge vogels die dit bergplaatsje hadden geïnvadeerd en -niet tot ieders genoegen- hadden besloten er te blijven hangen. Door de lokale biologen werd de club de *'Wrecking Crew'* genoemd. Op dit moment zijn er op de hele wereld slechts 167 Californische Condors (grotendeels in gevangenschap, waar met ze wordt gefokt). In 1992 werden de eerste 13 losgelaten. Tegenwoordig vliegen er 20 in Arizona en 29 in Californië rond. Buiten de echte wildernis komen ze tal van stedelijke gevaren tegen, van hoogspanningsleidingen tot het drinken van anti-vries. Hoewel ze worden getraind in het mijden van hoogspanningsmasten en mensen, was bovenstaande groep blijkbaar kort van memorie. Zie wat dit betreft het boek van de Snyders, besproken in *Recente roofvogelliteratuur*, waaruit blijkt dat jongen opgevoed in gevangenschap met de handpopmanier (jongen gevoerd met handpop in de vorm van een kop van een volwassen Condor) niettemin onomkeerbaar op mensen zijn gefixeerd, in tegenstelling tot jongen die door hun natuurlijke ouders zijn opgevoed.

Nestkaarten in 2000

Jawel, het is weer zover. Het zoveelste fascinerende broedjaar is voorbij (alleen al die Wespendienven!), en dus ploeteren achter het bureau om de gegevens uit het boekje op de nestkaarten te krijgen. Veel mensen hebben hun materiaal al ingeleverd, (tot en met 15 oktober aan nesten ingevoerd: 22 Wespendienven, 7 Blauwe Kiekendienven, 38 Bruine Kiekendienven, 256 Haviken, 185 Sperwers, 667 Buizerds, 44 Boomvalken, 363 Torenvalken en 5 Slechtvalken), vaak voorzien van uitgebreide beschrijvingen, commentaar, vragen, foto's en uitroeptekens. Voor de veldmensen is elk nest een persoonsarchief, zeker voor degenen die zelf inventariseren en klimmen. Om alle gegevens op tijd gecontroleerd, ingevoerd en uitgewerkt te hebben, is spoedige inzending van groot belang. Zoals gebruikelijk willen we in het eerste nummer van *De Takkeling* in het nieuwe jaar een compleet overzicht presenteren. Wacht dus niet te lang met het insturen (gratis via SOVON, Antwoordnummer 2505, 6573 ZX Beek-Ubbergen, of door postzegels te plakken en rechtstreeks naar Rob Bijlsma, Doldersummerweg 1, 7983 LD Wapse). De eerste resultaten wijzen op wisselvallige broedresultaten bij de muizeneters (waar we dachten met een diep dal te maken te krijgen), het beste jaar voor de Wespendienf sinds 1986 (wespenraten met een maximale doorsnede van 160 mm op de nesten), idem voor de Slechtvalk (7 paren met 22 jongen), een maximale inspanning van de Friezen om zoveel mogelijk nesten om zeep te brengen (nee, niet door WRN'ers maar door een aantal weidevogelbeschermers), steeds meer hoogspanningsmast- en stadsbewoners onder de roofvogels, en ga maar door. Daarom: gaarne snel invullen en opsturen die kaarten. Probeer ze zo volledig mogelijk in te vullen. Duidelijk schrijven, vooral in de cijfergedeeltes, is belangrijk. Ze worden immers bij Centraal Bureau voor de

Statistiek ingevoerd door ondeskundigen: goed leesbare cijfers zijn daarom van het allergrootste belang om invoerfouten te voorkomen.

Administratie

Van Ans Blanckenborg komt de vraag wie de huidige woonplaats weet van de volgende leden: *D.J. van Hoorn*, Hilsdijk 91, 8051 KC Hatten; *H.P. Rustenburg*, Dijkweg 413, 1619 JP Andijk; *G. van Bochove*, Graswijk 8, 9405 TD Assen; *H.Y. Zijlstra*, Duurswoudsterwei 11, 9243 KA Bakkeveen; *H.T. Droste*, Vegaplein 6, 5721 ZD Asten en *J. Hagens*, Vossersteeg 20, 7722 RK Dalfsen. Gaarne bericht aan Ans (Postbus 54, 8426 AD Appelscha).

Oude nummers van De Takkeling gevraagd

De aanmeldingen van nieuwe leden voor de WRN blijven binnenstromen. Dat gaat het hele jaar door. Al deze mensen willen graag ook eerder verschenen nummers van De Takkeling ontvangen. Probleem is echter dat de nummers 1 van elk jaar (maar vooral 1998, 1999 en 2000) op enkele exemplaren na allemaal op zijn. Zijn er misschien mensen die De Takkeling wel krijgen maar er vervolgens niets mee doen. Of die na lezing het blad op de stapel leggen of weggooiden? Wij weten er een goede bestemming voor: onze nieuwe leden en bibliotheken. Dus wie er vanaf wil: graag terugsturen naar de WRN (Postbus 54, 8426 AD Appelscha). Voor komend jaar weten we inmiddels een andere oplossing: meer Takkelingen laten drukken!

Landelijke roofvogeldag in Meppel

Voor wie er nu alvast rekening mee wil houden: 3 maart 2001. In deze Takkeling vindt u een opgavestrookje. Let wel: wie het eerst komt, die het eerst maalt. De capaciteit van Meppel is beperkt tot c. 600 personen.

Veldwerk onder de vlag van de WRN

Voor roofvogelkartering, nestenzoeken en nestcontroles is toestemming van de betreffende terreineigenaar nodig (en een SOVON-nestbrief voor de nestcontroleurs is handig). Het feit dat deze gegevens door de WRN worden ingezameld, geeft niemand het recht overal rond te sjouwen, bij nesten te klimmen en bordjes Verboden Toegang te negeren. Let wel: de WRN heeft al helemaal geen bordjes die je achter de ruit van je auto kunt plaatsen en waarmee je ongevraagd in andermans mag rondscheuren. Er zijn zelfs aanwijzingen dat foute boeven onder het mom van WRN-werk bezig zijn met uithalen van nesten. Daarom: meld je bij terreineigenaren, maak kennis, leg uit wat de bedoeling is.

Avifauna van Nederland, deel 2

In 1999 verscheen een overzicht van de zeldzame vogels die in Nederland in de 19de en 20ste eeuw waren waargenomen. Het complementaire deel, over de algemene en schaarse vogels in de 20ste eeuw, zal in februari 2001 verschijnen. Het is geschreven door Rob Bijlsma, Fred Hustings (SOVON) en Kees Camphuysen (zeevogel-

specialist). Het behandelt alle waargenomen soorten, dus ook de zeldzame (met één regel, omdat ze uitgebreid in deel 1 aan de orde kwamen) en de vogels die hier alleen tijdens de trek of in de winter voorkomen. De roofvogels krijgen zeer ruime aandacht (34 pagina's). Wie iets meer wil weten over hoe de vogelstand zich de afgelopen eeuw heeft ontwikkeld (inclusief exoten als Nijlgans, Canadese Gans en Halsbandparkiet, en zelfs de Stadsduif), zal in dit naslagwerk het meest gedetailleerde overzicht vinden dat in het Nederlandse taalgebied voorhanden is. Het boek is gebonden, telt ongeveer 450 pagina's en is voorzien van honderden kaarten, diagrammen en kleurenfoto's. Het wordt uitgegeven door GMB Uitgeverij en de KNNV Uitgeverij en gaat f89.90 kosten. Leden van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Nederlandse Ornithologische Unie, Dutch Birding Association en SOVON krijgen een tientje korting. Iets om naar uit te kijken.

Vergoeding ringen

Roofvogel (geen uilen) ringers kunnen hun ringen vergoed krijgen mits ze de jongen hebben gemeten en gewogen volgens de richtlijnen in *Handleiding veldonderzoek Roofvogels* en nestkaarten hebben ingevuld en opgestuurd. Voor Torenvalken geldt tevens de beperking dat alleen de eerste 100 jongen worden vergoed. Stuur de rekening naar Maria Quist, onder vermelding van het aantal per ringmaat geringde jongen (zet de prijs van de ringen erbij, en de eindsom) en rekeningnummer. Ongespecificeerde rekeningen worden niet vergoed.

Tekening: Corinne Stouthamer

Tekening: Claire Stouthamer

Artikelen voor De Takkeling

Aan kopij geen gebrek! Het doet ons deugd dat veel mensen de Takkeling als hun blad zien en er stukken voor willen schrijven. Om extra redactiewerk te voorkomen zien we graag dat de stukken op floppy worden aangeleverd, liefst in WP6.0. Foto's als afdruk meesturen, liever niet via email (immers grote bestanden waardoor alles erg traag wordt). Wie geen PC heeft, kan het uiteraard ook uitgetikt of geschreven opsturen. Maar de grotere stukken: gaag op flop of per email.